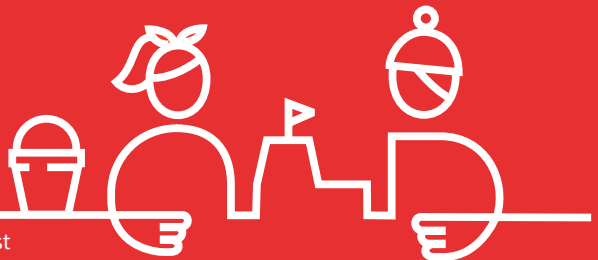

FAGFORBUNDET

Hovedlinjer i Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst 2017–2021

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst

Hovedlinjer i Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst

Dette dokumentet er de prioriterte arbeidsområdene for Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst i perioden 2017-2021. Prioriteringene skal gi retning for det yrkesrettede arbeidet i seksjonene i fagforeningene, på fylkesnivå og nasjonalt, og hovedlinjene skal gi retning for de årlige tiltaksplanene. Det er et ansvar for alle de tre nivåene i organisasjonen å arbeide for yrkespolitisk gjennomslagskraft i endringsprosesser som påvirker rammebetingelsene for yrkesutførelsen. En viktig del av dette handler om å gi medlemmer og tillitsvalgte kunnskap og ferdigheter til å stå i prosesser og påvirke målrettet og effektivt. De seksjonstillitsvalgte skal være pådrivere for at de prioriterte områdene i dette dokumentet blir gjeldende for arbeidet i hele organisasjonen.

Omtanke, solidaritet og samhold er de sentrale verdiene i Fagforbundets arbeid, og er førende for arbeidet i Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst. Kampen for et inkluderende samfunn, rettferdig fordeling, et ryddig og organisert arbeidsliv, medlemmenes mulighet til hele og faste stillinger, en lønn å leve av og en anstendig pensjon, og en velferdsstat som ivaretar alle er gjennomgående for alle prioriteringene i dette dokumentet.

Det er stadig flere som lever i fattigdom i Norge, og forskjellene øker. Særlig barnefamilier rammes hardt. Å bidra til å snu denne utviklingen er en av Fagforbundets viktigste saker.

1. Tverrfaglighet, kompetanse og utdanning

En av arbeiderbevegelsens viktigste kampsaker har vært å gi alle lik rett til utdanning. Når det i dag er langt flere som tar fagbrev, eller som tar lengre utdanning på høyskoler og universiteter, er det en utvikling vi har drevet fram. Samtidig bidrar utdanning til å skape nye skillelinjer i arbeidslivet. Skal vi som arbeidstakere stå sammen og kjempe for våre felles interesser er vi avhengige av å kunne samle oss på tvers av utdanning og fagbakgrunn.

Fremtidens arbeidsliv vil kreve et mangfold av kompetanse, og det er viktig at vi anerkjenner ulike typer kompetanse uten å skape statushierarkier som splitter mer enn de forener. Mange uten formell kompetanse har lang erfaring fra arbeidslivet og besitter en realkompetanse som ofte verken sees eller benyttes. Det er viktig at praktisk erfaring verdsettes høyere enn i dag. Samtidig er det også viktig å anerkjenne folks utdanning, enten det er fagarbeidere som har tatt en yrkesfaglig utdanning, eller det er folk med utdanning fra fagskoler, høyskoler eller universiteter. Det skal lønne seg å ta utdanning, men Fagforbundet skal samtidig kjempe for små økonomiske forskjeller.

Digitalisering og automatisering endrer arbeidslivet raskere enn før. Yrkesseksjonen skal arbeide for at ansatte innen kirke, kultur og oppvekst opplever at relevant teknologikunnskap er en integrert del av deres kompetanse og at ansattes blir en ressurs i utviklingen av nye løsninger. Målet med ny teknologi må være å utvikle og heve kvaliteten i tjenestetilbudet, ikke spare penger. Der teknologi erstatter arbeidskraft har arbeidsgiver et ansvar for å omskolere de ansatte til nye arbeidsoppgaver.

1.1 Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 1.1.1 Arbeide for at alle ansatte får tilbud om relevant faglig utvikling.
- 1.1.2 Arbeide for at det utformes kompetanseplaner for alle ansatte på alle arbeidsplasser.

- 1.1.3 Arbeide for at arbeidsgiver legger til rette for at flere medlemmer får mulighet til å ta fagbrev.
- 1.1.4 Motivere og legge til rette for at medlemmene får økt sin kompetanse.
- 1.1.5 Besøke alle studiesteder som utdanner barnehagelærere, barnevernspedagoger, prester og bibliotekarer under semesterstart og minst to ganger til i løpet av studieåret.
- 1.1.6 Arbeide for at det i samarbeid med Fagforbundet Ung og de andre seksjonene etableres studentforum på alle studiesteder.
- 1.1.7 Arbeide for studietilbud på fag- og høyskolenivå innen oppvekst over hele landet.
- 1.1.8 Arbeide for at vi involveres i utformingen av studietilbudene innen kultur og oppvekst.
- 1.1.9 Arbeide for at de ansatte involveres i innføringen av ny teknologi.
- 1.1.10 Arbeide for et godt tverrfaglig samarbeid på arbeidsplassen
- 1.1.11 Arbeide for å synliggjøre assistentenes viktige rolle i arbeidslivet
- 1.1.12 Gratis fagskole til alle i oppvekstsektoren.

2. Kirke og gravferd

Gjennom gravferdsloven har Stortinget gitt kirkelig fellesråd et samfunnsansvar som gravferdsforvaltning for alle innbyggere i den enkelte kommune. Det betyr at fellesrådet skal sikre at kvaliteten på tjenestene innbyggerne mottar skal være lik for alle, og ikke påvirkes av betalings- evne eller andre sosiale faktorer. Private aktører, som begravellesbyråer, skal derfor ikke kunne tilby tjenester fellesrådene har ansvar for i deres sted. Videre må fellesrådet gjennom forvaltningen sette samfunnsansva- ret først og ikke se gravferdsvirksomheten som et forretningsområde hvor de kan skape en merverdi til trossamfunnets virksomhet. Her må Fagfor- bundets linje når det kommer til privatisering av offentlige tjenester også gjelde fellesrådene.

Virksomhetene i kirke- og gravferdssektoren preges av stor faglig bredde. Samtidig er det totale antallet ansatte innenfor de ulike yrkesgruppene lavt. Dette gir begrensede ressurser til utvikling av kurs og andre faglige tiltak. Denne situasjonen stiller særlige krav til målretting av kompetanse- utviklingen, lokalt og sentralt.

Sektoren som helhet står overfor betydelige yrkespolitiske utfordringer. Omfattende endringsprosesser i Den norske kirke og en ventet debatt om fremtidig organisering av de offentlige gravferdstjenestene bidrar i særlig grad til dette. Det er avgjørende at Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst på alle nivåer har god kjennskap til aktuelle faglige og yrkespolitiske utfordringer i sektoren og aktivt bidrar til at medlemmenes behov blir ivaretatt.

2.1 Kompetanse

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 2.1.1 På alle nivåer bidra til at ansatte innen kirke- og gravferdsadminis- trasjon får tilbud om relevante kursopplegg.
- 2.1.2 Arbeide for å danne nettverk for administrative kirkelige ansatte.

- 2.1.3 Bidra til at det utvikles et opplæringsløp lik kirketjener- og gravplasskolen for krematører.
- 2.1.4 På fylkes- og lokalnivå arbeide for at så mange som mulig tar kirketjener- og gravplasskolen, gjennom arrangering av kurs-bolker og samarbeid arbeidsgiversiden.
- 2.1.5 Samarbeide med arbeidsgiver slik at flere ansatte i kirke- og gravplasssektoren kan ta fagbrev.

2.2 Gravferd

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 2.2.1 Gjennom faglige tilbud og interessepolitisk arbeid bidra til økt bevissthet hos ansatte, befolkning og beslutningstakere om velferdsdimensjonen ved de offentlige gravferdstjenestene.
- 2.2.2 På alle nivåer i organisasjonen bidra til at debatten om fremtidig organisering av gravferdsforvaltningen ivaretar sentrale spørsmål, knyttet til fag og tjenestekvalitet.
- 2.2.3 Arbeide for full likestilling mellom kremasjon og kistebegravelse med avvikling av kremasjonsavgiften.
- 2.2.4 Rette nødvendig oppmerksomhet mot problemet med manglende nedbrytning på norske gravplasser, hvordan slike problemer kan unngås og hvordan de kan løses når de oppstår. Dette er et stort problem som kan bli vesentlig større med våtere klima. Her har lokalnivået og fylket en oppgave i å gjøre seg kjent med omfanget og utfordringene medlemmene må forholde seg til.
- 2.2.5 Arbeide for at det utvikles en løsning hvor avdødes personopplysninger registreres én gang og overføres mellom forvaltning og samarbeidende instanser digitalt.
- 2.2.6 Samarbeide med lokale aktører om fordeling av kommunale ressurser.
- 2.2.7 Arbeide for at en egen budsjett- og regnskapslinje for gravplass.

2.3 Kirkelige endringsprosesser

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 2.3.1 Bidra til å utvikle Den norske kirke som en åpen og inkluderende folkekirke som kan tilby meningsfulle fellesskap og aktiviteter for alle som ønsker det.
- 2.3.2 Peke på Den norske kirkes rolle som kultur- og tradisjonsbærer og stille krav til kirkens forvaltning av fellesskapets interesser. Alle yrkesgruppers betydning for å lykkes i dette må tydeliggjøres på alle nivåer i organisasjonen.
- 2.3.3 Bidra til at Den norske kirke får en struktur som sikrer en tjenlig og profesjonell håndtering av arbeidsgiveransvaret. Her blir Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst et viktig bindeledd mellom virksomhetenes ansatte og Fagforbundets overordnede samfunnsformende engasjement.

3. Kultursektoren

3.1 Kultur

Et allsidig kulturliv bidrar til gode opplevelser som sosialt fellesskap, demokratiforståelse, sosial utjevning, allsidig læring, identitet, integrering og bedre folkehelse. Selv om kulturtilbud i utgangspunktet er åpne for alle, vet vi at mange ikke deltar av økonomiske grunner. Det er særlig viktig at barn og unge kan delta i kulturlivet på lik linje med sine jevnaldrende. Dette må samfunnet legge til rette for, blant annet ved å ha kvalitativt gode møteplasser og aktiviteter som er åpne og inkluderende.

Kunstnere og kulturarbeidere har en særskilt kompetanse som samfunnet trenger, og flere kunstnere må kunne leve av det de skaper. Det er viktig å anerkjenne og videreutvikle den positive kraften som ligger i gode kunst- og kulturopplevelser, for den enkelte og samfunnet.

Kommunens kulturarbeidere spiller en sentral rolle for utvikling av lokal stedsidentitet, frivilligheten, integrering og innovasjon. Kinoen er en viktig kultur- og formidlingsarena, og tilbudet må ikke styres utelukkende av kommersielle hensyn.

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 3.1.1 Arbeide for at kunst- og kulturkompetanse anerkjennes som en viktig ressurs i samfunnet.
- 3.1.2 Arbeide for at Bygdekinoen fortsatt skal gi et desentralisert kinotilbud, slik at alle kan få oppleve kvalitetsfilm på kino.
- 3.1.3 Arbeide for at vår materielle og immaterielle kulturarv forvaltes og formidles på faglig forsvarlig vis.

3.2 Bibliotek

Folkebiblioteket har gjennomgått store endringer de senere år, og fremstår i dag som attraktive og viktige møteplasser i lokalsamfunnet. Bibliotek må styrkes for å kunne leve opp til sitt samfunnsansvar som

uavhengige og kompetente kunnskapsformidlere. Kulturutredningen 2014 konkluderte med at satsingen på bibliotek var nedprioritert i kommunene. Folkebibliotekenes driftsbudsjett må styrkes for å sikre fortsatt utvikling.

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 3.2.1 Arbeide for at folkebiblioteket skal videreutvikles som en aktiv møteplass for kunnskap, debatt og kulturformidling.
- 3.2.2 Arbeide for at folkebibliotekene har kompetent personale, hensiktsmessige lokaler og tilstrekkelige ressurser.
- 3.2.3 Arbeide for at fylkesbibliotekene som en regional utviklingsaktør fortsatt har en støttende, utviklende og koordinerende rolle for folkebibliotekene i fylket.
- 3.2.4 Bidra de ansatte får nødvendig opplæring om opphavsrett, kildekritikk, og ivaretagelse av personvernet.
- 3.2.5 Arbeide for at det legges til rette for flere meråpne bibliotek
- 3.2.6 Arbeide for at bibliotekene utvikler sin rolle som et tilbud i kommunenes arbeid med integrering.
- 3.2.7 Arbeide for at folkebibliotekene videreutvikles som en kommunal arena for tilgang til og opplæring i bruk av digitale ressurser.
- 3.2.8 Arbeide for at bibliotekene deltar i internasjonalt samarbeid for økt kompetanse.

3.3 Kultur for barn og unge

Barn og unges rett til lek, fritid og kulturopplevelser er lovfestet gjennom Kulturloven, og i FNs barnekonvensjon. Foreldrenes økonomi skal ikke være til hinder for at barn og unge får delta på fellesarenaer og utvikle sitt talent og sine interesser. Det er viktig at alle barn og unge har tilgang til gode kultur- og fritidsaktiviteter, som fritidsklubb, kulturskole og idrettsaktiviteter.

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 3.3.1 Arbeide for at det i alle kommuner finnes åpne fritidstilbud for barn og unge, med hensiktsmessige lokaler, kompetente ansatte og forsvarlig bemanning. Fritidsklubbene må sikres budsjett

som gir rom for aktiviteter, og ikke være avhengige av å søke pro-
sjektmidler til ordinær drift.

- 3.3.2 Arbeide for at ansatte i fritidsklubber/åpne fritidstilbud inkluderes i det tverrfaglige samarbeidet i kommunen.
- 3.3.3 Arbeide for å lovfeste gratis fritidstilbud til barn og unge

4. Oppvekstsektoren

Fagforbundet vil at alle skal ha en trygg barndom og gode oppvekstvilkår, uavhengig av sosial bakgrunn. Alle barn må oppleve mestring og tilhørighet. Tidlig innsats og forebyggende arbeide starter i barnehagen. For å ivareta barna og deres behov må de ansatte ha mulighet til å planlegge, gjennomføre og dokumentere arbeidet sitt. Tverrfaglig og tverretattlig samarbeid er viktig i hele oppvekstsektoren. Det helsefremmende arbeidet i oppvekstsektoren må styrkes.

Barnehage, skolefritidsordning (SFO) og skole er viktige integreringsarenaer. Et flerkulturelt samfunn stiller store krav til de ansattes kompetanse, og rett opplæring er avgjørende for gode relasjoner mellom ansatte, barn og foreldre. Det er viktig at de ansatte i oppvekstsektoren har gode norskkunnskaper. Alle barn må sikres god språkopplæring, og minoritetsbarn må sikres rett til morsmålsopplæring. Flerspråklige ansatte er en ressurs.

4.0 Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 4.0.1 Arbeide for at barne- og ungdomsarbeideren sin kompetanse synliggjøres, gjennom blant annet å ha yrkeskonkurranser, og ved å følge opp konklusjonene fra barne- og ungdomsarbeiderprosjektet.
- 4.0.2 Arbeide for at det rekrutteres flere menn til sektoren og utdanningene.
- 4.0.3 Arbeide for at det blir vedtatt en egen forskrift til opplæringsloven for håndtering av medisiner i barnehage, skole og SFO. Forskriften skal ha tydelige grenser på hva som er helsehjelp og hva som er praktisk hjelp ved medisinbehandling.
- 4.0.4 Arbeide for at samarbeidet mellom skolen, de ansatte og foreldrene styrkes.
- 4.0.5 Arbeide for et styrket samarbeidet mellom barnehage, SFO og skole.
- 4.0.6 Arbeide for at alle ansatte får digital kompetanse.

- 4.0.7 Arbeide for at alle ansatte i skole og barnehage har tilgang til digitale verktøy av god kvalitet.
- 4.0.8 Bidra til de ansatte får nødvendig opplæring om opphavsrett, kildekritikk, og ivaretagelse av personvernet.
- 4.0.9 Arbeide for at det etableres en utdanning innen fritidspedagogikk.

4.1 Barnehage

Barnehagen er det første steget i det norske utdanningsløpet, og må være gratis på lik linje med skolen. Barnehagene må gi et godt pedagogisk tilbud tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnehagen er også et omsorgstilbud. Barn må få være barn, og lek og fritid har en egenverdi.

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 4.1.1 Arbeide for å gjøre barnehagen gratis.
- 4.1.2 Arbeide for en bemanningsnorm i barnehagen: to barn per voksen for barn under tre år og fem barn per voksne for barn over tre år. Barn skal defineres som tre år fra den måneden de fyller tre år. Bemanningsnormen må på plass før man øker pedagognormen.
- 4.1.3 Arbeide for at det lovfestes at 25 prosent av de ansatte skal være utdannet barne- og ungdomsarbeidere og at 50 prosent har barnehagelærerutdanning eller tilsvarende.
- 4.1.4 Arbeide for at det alltid er flere ansatte sammen med barnegruppen.
- 4.1.5 Arbeide for at Barnehagedagen brukes til å synliggjøre det gode arbeidet og kvaliteten i barnehagen.
- 4.1.6 Styrke samarbeidet med Foreldreutvalget for Barnehagen (FUB).
- 4.1.7 Arbeide for at alle samiske barn får opplæring i samisk språk og kultur i barnehagen.
- 4.1.8 Arbeide for at alle barnehager skal markere Samefolkets dag 6. februar.

4.2 Skolefritidsordning (SFO)

Skolefritidsordningen er en stor del av mange barns liv. Derfor er det viktig at den har en annen rolle enn skolen, med læringsstøttende aktiviteter og lek som metode. Tilbudet bør gjelde alle barn i barneskolen, uavhengig av foreldrenes inntekt. Samarbeidet mellom skole og SFO må styrkes som et første skritt mot en helhetlig skoledag.

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 4.2.1 Arbeide for lovfestet rett til gratis skolefritidsordning, og tilby fysisk aktivitet, mat, kreativ utfoldelse, lek og sosial læring.
- 4.2.2 Arbeide for at SFO-tilbudet må styrkes i opplæringsloven, for å sikre et likt tilbud i hele landet.
- 4.2.3 Arbeide for en nasjonal bemanningsnorm med kompetansekrav.
- 4.2.4 Arbeide for at ansatte får tilbud om etter- og videreutdanning i fritidspedagogikk.
- 4.2.5 Arbeide for at barn med spesielle behov har tilstrekkelige ressurser også i SFO-tiden.

4.3 Skole

Elever lærer også andre steder enn i klasserommet. Den praktisk tilnærmingen må få større plass. Skolen skal gi elevene helsefremmende og relasjonsskapende kompetanse. Arbeidslivsfaget skal bidra til at elever på ungdomstrinnet får kjennskap til fag- og yrkesopplæring gjennom erfaring med arbeidslivet. De ulike yrkesgruppene i skolen må samarbeide for å sikre at flere barn fullfører utdanningsløpet. Skolebibliotek som en viktig ressurs i skolens læringsmiljø skal bidra til å utvikle de unges leselyst, deres evne til kritisk tenkning og gi elevene tilgang til informasjon.

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 4.3.1 Arbeide for at skolen gir elevene mulighet til å utvikle sosial, kulturell og estetisk kompetanse.
- 4.3.2 Arbeide for at elevene må få god yrkesveiledning av ansatte som har kompetanse fra yrkeslivet.

- 4.3.3 Arbeide for å få flere yrkesfaglærere med relevant fagbrev innen programområdet helse og oppvekst.
- 4.3.4 Arbeide for at skolebiblioteket styrker sin rolle i skolen og at skolebibliotekarene inkluderes i det pedagogiske arbeidet. Alle skoler skal ha et levende skolebibliotek.
- 4.3.5 Fortsatt ha et nært samarbeid med Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG).
- 4.3.6 Arbeide for at ansatte tilbys relevante kompetansetiltak innen det psykososiale feltet i skolen.

4.4 Kulturskolen

Kulturskolen er det viktigste opplæringstilbudet for barn og unge som ønsker å utvikle sine kunstneriske evner innen sang og musikk, dans, billedkunst og andre uttrykksformer.

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 4.4.1 Arbeide for at alle barn og unge skal kunne få undervisning på kulturskolen, og ikke ekskluderes på grunn av for høy deltakeravgift.
- 4.4.2 Arbeide for at barn og unge skal få gratis kulturskole.
- 4.4.3 Arbeide for at kulturskolen gir et allsidig tilbud, slik at flest mulig kan få ønsket opplæring.

4.5 Partnerskap mot mobbing

Mobbing er et alvorlig samfunnsproblem, med store konsekvenser for den som rammes. At Fagforbundet er en del av Partnerskap mot mobbing forplikter oss til å gjøre en ekstra innsats for å sikre at barn og unge får en best mulig hverdag i barnehage, skole, skolefritidsordninger og i fritidsaktiviteter. Relevant kompetanse og tverrfaglig samarbeid er en av flere forutsetninger for å bekjempe mobbing. Voksne er rollemodeller for de unge, både hjemme og ute.

Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst skal:

- 4.5.1 Arbeide for at alle ansatte i barnehage, SFO, skole og fritidsaktiviteter må ansvarliggjøres og involveres i det mobbeforebyggende arbeidet.
- 4.5.2 Arbeide for at alle ansatte i barnehage, SFO, skole og fritidsaktiviteter må ha kunnskap om mobbing og rutineene på den enkelte arbeidsplass.
- 4.5.3 Arbeide for at samarbeidet mellom ansatte og foreldre styrkes.

Egne notater:

Egne notater:

FAGFORBUNDET